

ВІДЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

No.

ГАЗЕТА.

74.

KUR YER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 21-го Сентября — 1845 — Wilno. PIĄTEK, 21-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 14 Сентября.

Во время Высочайшаго пребыванія въ Елиса-
ветградѣ, Государь Императоръ, 31-го Августа въ
одиннадцать часовъ утра, изволилъ присутствовать
при разводѣ отъ Сѣфійскаго Морскаго полка, въ ла-
герь 1-й Пѣхотной Дивизіи. Послѣ сего Его Вели-
чество осматривалъ лагерь 1-го Пѣхотнаго Корпуса,
баракки 2-й Кирасирской Дивизіи и Елисаветградскій
Военно-премаевой госпиталь, устройствомъ и поряд-
комъ коихъ изволилъ остаться доволенъ.

1-го Сентября, въ одиннадцать часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ произвести, на общемъ сборномъ мѣстѣ, смотръ войскамъ 1-го Пѣхотнаго Корпуса, 2-го Резервнаго и Своднаго Кавалерійскихъ Корпусовъ, съ ихъ Артиллеріею и обозами, а также Резервнымъ эскадронамъ 2-го Резервнаго и Своднаго Кавалерійскихъ Корпусовъ и Резервнымъ батареямъ 5-й и 6-й Артиллерійскихъ Дивизій изъ первоочередныхъ, и найдя все войско сіе въ прекрасномъ состояніи и въ самомъ блистательномъ видѣ, остался весьма доволенъ.

2-го Сентября, въ одиннадцатъ часовъ утра, Его Императорское Величество изволилъ присутствовать при церковномъ парадѣ 2-й Пѣхотной Дивизіи и лагерьномъ разводѣ отъ Невскаго Морскаго Пола и отслужилъ обѣдню въ походной церкви означенной Дивизіи. Потомъ Его Величество изволилъ произвести ученье резервнымъ батареямъ 5 и 6 Артиллерійскихъ Дивизій, изъ безсрочно-отпускныхъ нижнихъ чиновъ составленныхъ. Въ три часа по полудни Государю Императору представлены были на смотръ конкера в унтеръ-офицеры 1-го Пѣхотнаго, 2-го Ревельскаго и Своднаго Кавалерійскихъ Корпусовъ, удостоенныхъ къ производству въ Офицеры.

3-го Сентября, въ семь часовъ утра, Его Импе-
 раторское Величество изволилъ произвести линейное
 ученье всей Кавалеріи, собранной при Г. Елисавет-
 градѣ, и остался совершенно довольнымъ какъ отъ
 личнѣйшимъ состояніемъ сихъ войскъ, такъ и отъ
 быстротѣю и точностію всѣхъ произведенныхъ дви-
 женій. Во время сего ученья, Государь Императоръ
 произвелъ тревогу 1 му Пѣхотному Корпусу и остал-
 ся весьма доволенъ отлично быстрымъ и въ примѣр-
 номъ порядкѣ выступленіемъ сихъ войскъ изъ ла-
 гера.

4-го числа, въ девять часовъ утра, Государь
Императоръ изволилъ производить ученье 1-му Пѣ-
хотному Корпусу, въ полномъ его составѣ, и войска
Его Величествомъ найдены въ превосходномъ
состояніи.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 14-go Września.

W czasie Najwyższego pobytu w Elisawetgradzie, JEJÓ CESARSKA MOŚĆ, dnia 31 Sierpnia, o godzinie jedenastej przed południem, raczył być obecny przy zmianie straży Sofijskiego Półku Morskiego, w obozie 1-jej Dywizji Pieszej. Potem NAJJAŚNIEJSZY PAN oglądał oboz 1-go Korpusu Pieszego, baraki 2-jej Dywizji Kiryssyewów i Elisawetgradzki Wojskowo-Czasowy Szpital, z którego przedstawił i opisał onego chorążego, który 1-1-1

Dnia 1-go Września, o godzinie 11-ej rano, JEJÓ CESARSKA MOŚĆ raczył odbyć na placu obozowym przegląd wojsk 1 go Korpusu Piechoty, 2 go Odwodowego i Zbiorowego Korpusów Jazdy, z ich artylleryą i obozami, oraz odwodowych szwadronów 2 go Odwodowego i Zbiorowego Korpusów Jazdy, i odwodowych baterii 5-ej i 6-ej Dywizyi Artylleryi z żołnierz na nieograniczonym urlopie zostających, i znalazłszy całe to wojsko w wyborzym i świetnym stanie, był bardzo zadowolonym.

Dnia 2-go Września, o godzinie 11-éj rano, JEJO CESARSKA MOŚĆ raczył znajdować się na kościelnej parady 2 éj Dywizyi Pieszéj, i na obozowéj zmianie straży Newskiego Półku Morskiego, i słuchał nabożeństwa w pochodowéj kaplicy rzeczonéj Dywizyi. Potém, JEJO CESARSKA MOŚĆ raczył odbyć musztrę odwodowych baterii 5-éj i 6 éj Dywizyi Artylleryi, złożonych z żołnierzy na nieograniczonym urlopie znajdujących się.— O godzinie 3 éj po południu, JEJO CESARSKIEJ MOŚCI przedstawieni byli na przegląd junkrowie i pod-oficer (wi) Korpusów: 1-go Piechoty, 2-go Odwodowego i Zbiorowego Jazdy, którzy podniesieni zostali do rang oficerskich.

Dnia 3-go Września, o godzinie 7-ej z rana, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył odbyć linijową musztrę całej Jazdy, zebranej pod m. Elisawetgradem i został zupełnie zadowolonym, tak z najwyborniejszego stanu tego wojska, jako też z dokładnego i umiejętnego wykonania wszystkich ewolucyi. W czasie téj musztry, CESARZ JEGO MOŚĆ raczył rozkazać uderzyć na trwogę 1-mu Korpusowi Piechoty, i był nader zadowolonym z odznaczającej się szybkości i wzorowego porządku w wystąpieniu wojska tego z obozu.

Dnia 4-go, o godzinie 9-éj z rana, Jego CESARSKA Mość raczył odbyć musztrę 1-go Korpusu Piechoty, w całym jego komplecie, i wojska te znalezione zostały przez NAJJAŚNIEJSZEGO PANA w wybornym stanie.

ВЫСОЧАЙШАЯ ГРАМОТА,

Нашему Действительному Статскому Советнику, Минскому Гражданскому Губернатору, Семенову.

Въ воздаяніе отлично-ревностной службы и особыхъ трудовъ вашихъ, Начальствомъ засвидѣтельствованныхъ, Всемилостивѣйше жалуюмъ вамъ, согласно удостоенію Комитета Министровъ, препровождаемые при семъ знаки ордена Св. Анны первой степени, Императорскою Короною украшенные, пребывавъ къ вамъ благосклонны.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Петергофъ,
17-го Августа 1845 года.

Е. В. Король Шведскій пожаловалъ Г-ну Военному Министру Генераль-Адъютанту Князю Чернышеву, орденъ Серафимовъ, знаки коего вручены Его Сіятельству, прибывшимъ сюда Генераль-Лейтенантомъ Барономъ Пальмиштромъ.

— Въ время отсутствія изъ С. Петербурга Предсѣдательствующаго въ Комиссіи о построеніи Исакиевскаго Собора, Его Императорскаго Высочества Герцога Максимилиана Лейхтенбергскаго, повелѣно исправлять его должность Члену сей Комиссіи, Генераль-Адъютанту Графу Левашеву.

— Въ Сенатскихъ Вѣдомостяхъ напечатаны удостоенные въ 22-й день минувшаго Іюля Высочайшаго подписанія, составленные вновь, Статуты орденовъ Св. Владимира и Св. Анны.

8-го числа скончался, въ С. Петербургѣ, къ общему сожалѣнію, Действительный Статскій Советникъ Николай Ивановичъ Хильниукій, извѣстный въ Русской Литературѣ многими сочиненіями и переводами, особенно по драматической части.

ИЗВѢСТІЯ СЪ КАВКАЗА.

Отдохнувъ послѣ трудовъ, перенесенныхъ въ шихъ въ нынѣшнемъ году, войска повсемѣстно приступили къ занятіямъ, опредѣленнымъ для 2-го періода настоящей кампаніи, т. е. къ работамъ по усиленію обороны нашихъ укрѣпленій.

Совершенная тишина господствуетъ въ знимаемомъ нами краѣ: о враждебныхъ какихъ либо покушеніяхъ непріятеля, или о сборахъ его, ничего не слышно.

Начальникъ Лезгинскаго отряда, Генераль-Лейтенантъ Шварцъ, имѣлъ снова блистательное дѣло съ горцами. Наказавъ общество Ташъ — одно изъ самыхъ непокорныхъ въ нѣдрахъ горъ — отрядъ, 30 Іюля, двинулся къ границѣ Анцухскаго и Капучинскаго обществъ. Первое изъ нихъ, надѣясь на помощь шедшаго къ нимъ со скопищемъ Гаджи-Мурата Аварскаго, не думало покориться; послѣднее — усиленное соседними жителями, оставалось въ сомнительномъ отношеніи къ намъ положеніи. Передовая войска наши, приблизясь къ границѣ Анцуха, нашли уже многія окрестныя высоты занятыми непріятелемъ, который тотчасъ же началъ спускаться внизъ камни. Послѣ упорнаго сопротивленія горцы выбиты изъ занятой ими позиціи, удержавъ за собою одну отдѣльную, почти неприступную высоту. На слѣдующій день, сія послѣдняя, равно какъ и устроенные непріятелямъ четыре завала, взятые нашими войсками послѣ жаркаго боя; горцы въ смятеніи бросились назадъ, частью по гребню горы, частью же чрезъ лѣсъ, внизъ къ своимъ селеніямъ, будучи быстро преслѣдуемы.

Такимъ образомъ, партія около 3,000 человекъ, занимая весьма крѣпкую позицію, усиленную еще завалами, не устояла противъ наступленія нашего, и разсѣялась, оставивъ на мѣстѣ болѣе ста тѣлъ. Съ нашей стороны въ теченіе этихъ двухъ дней убито: оберъ-офицеръ 1, нижнихъ чиновъ 9; ранено: нижнихъ чиновъ 27; контужено камнями нижнихъ чиновъ 16, всего выбито изъ строя 53 человека.

НАЙВЫՇШЫ ДИПЛОМАТЪ,

Нашему Рѣчизвѣстному Радзѣ Стану, Мишскому Цивилному Губернаторови, Сіеміоновови.

Въ награду одзначающей сѣ горливостію службѣ и специальныхъ pracъ вашихъ, черезъ Звѣрчностъ засвидѣченныхъ, Найтаскавіѣ надаетъ вамъ, стосовнѣ до узнанія Комитета Министровъ, заѣажаае сѣ при тѣмъ знаки Orderu Sw. Anny первой классы, Сасарскѣ Коронѣ оздобіоне, зостаяае ку вамъ прѣчыхліни.

На оригинале власнѣ ЈЕГО СЕАСАРСКІЈ Моѣсі рѣкѣ подписано:

НИКОЛАЙ.

Peterhof,
17 Sierpnia 1845 roku.

N. Król Szwedzki udzielił P. Min'strowi Wojny, Jenerał-Adjutantowi Xięciu Czernyszew, Order Serafinów, którego ozdoby doręczone mu zostały przez przybyłego tu Jenerał-Porucznika Barona Palm tjerna.

— Podczas nieobecności w Petersburgu Prezydującego w Komisji do wybudowania Soboru św. Izaaka, Jego Cesarskiej Wysokości Xięcia Maxymiliana Leuchtenbergskiego, rozkazano pełnić jego obowiązki Członkowi tejże Komisji, Jenerał-Adjutantowi Hrabiemu Lewaszew.

— W Gazecie Senackiej ogłoszone zostały, przyjęte w dniu 22-m Lipca r. b. do Najwyższego podpisu, nowo-ulożone Statuta Orderów Św. Włodzimierza i Św. Anny.

Dnia 8-go umarł w Petersburgu, z powszechnym żalem, Rzeczywisty Radzca Stanu Mikołaj Chmielnicki, znany w literaturze Rosyjskiej z wielu dzieł oryginalnych i tłumaczonych, szczególnie w zawodzie dramatycznym.

WIAOMOŚCI Z KAUKAZU.

Wypocząwszy po trudach, poniesionych w ciągu głównych zaczepnych działań naszych w teraźniejszym roku, wojska na wszystkich punktach przystąpiły do za-trudnień, przeznaczonych na drugi periody obecnej kampanii, to jest do robot mających na celu wzmocnienie obronności naszych warowni.

Zupełna cisza panuje w zajmowanym przez nas kraju; o żadnych szkodliwych zamachach nieprzyjaciela ani o zborach jego nie nie słychać.

Naczelnik Leczgińskiego oddziału, Jenerał-Porucznik Szwarz, miał znowu świetną rozprawę z Góralami. Zgromiwszy gminę Tasz, jedną z najbardziej burzliwych w pośród gór, oddział, 30 Lipca, ciągnął ku granicy gmin Ancuchskiej i Kapuczynskiej. Pierwsza z nich, ufna w pomoc nadchodzącego ku nim z bandą Hadzi-Murata Awar-skiego, nie myślała o poddaniu się; druga, wzmocniona w liczbę przez okolicznych mieszkańców, trwała w wątpli-wém względem nas usposobieniu. Przedowe wojska nasze, podszedłszy ku granicom Ancucha, znalazły już wie-sze, otaczających wyniosłości zajęte przez nieprzyjaciela, le otaczających wyniosłości zajęte przez nieprzyjaciela, który natychmiast zaczął z nich staczać kamienie. Po-mocnym oporze, Górale zostali wyparci z zajętej przez nich pozycji, zatrzymawszy wszakże jedną oddzielną, prawie nieprzystępną wyniosłość. Nazajutrz ta ostatnia, prawie jak i urządzone przez nieprzyjaciela cztery zwały, wzięte zostały przez nasze wojska, po zaciętej bitwie. Górale w nieładzie rzucili się w tył, częścią po grzbiecie góry, czę-ścią zaś przez las, w dół ku wsioim swoim, będąc szybko ścigani.

Takim sposobem partya około 3,000 ludzi, zajmując nader mocną pozycję, wzmocnioną nadto zawałami, nie-ostała się przed naszym natarciem i poszła w rozsypkę, zos-tawiając na placu przeszło 100 poległych. Z naszej strony w ciągu dwóch dni zabito 1 oficera, żołnierzy i podoficerów 9; raniono, żołnierzy i podoficerów 27, a kontuzya od staczanych kamieni odniosło 16; w ogóle ubyło z szere-gów 53 ludzi.

Одесса, 21 Августа.

В Одесском Вѣстникѣ сообщаютъ слѣдующія свѣдѣнія о плаваніи Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича отъ Одессы и пребываніи въ Теодосіи.

Изъ Одессы Его Императорское Высочество изволило отплыть, 23 го минувшаго Іюля, на военный фрегатъ „Флора“, для выдержанія въ морѣ 21-дневнаго карантиннаго термина (6-ть перемѣны платил) и обозрѣнія, вмѣстѣ съ тѣмъ, южныхъ и восточныхъ береговъ Чернаго моря. Для соблюденія строгихъ карантинныхъ правилъ во время сего плаванія, на фрегатѣ „Флору“ назначенъ былъ изъ Одесскаго карантиннаго карантинный директоръ Карутеръ, съ приличнымъ числомъ гвардіоновъ. Отплывши изъ Одессы, Его Высочество изволило обозрѣть Синодскій, Треbizондскій и другіе меншіе Турецкіе порты на южныхъ берегахъ Чернаго моря, и потомъ всѣ Русскія укрѣпленія на Абхазскихъ берегахъ. 8 го Августа, Великій Князь изволило перейти, въ Сухумъ-Кале, на присланный туда предварительно изъ Керчи военный пароходъ „Молодець“; карантинный срокъ для Его Высочества окончился въ одно изъ нашихъ укрѣпленій на восточномъ берегу, и Высочій Путешественникъ прибылъ 12-го Августа, въ практическомъ положеніи, изъ Новороссійска въ Теодосію.

Съ самаго ранняго утра, 12-го числа, поднялся вѣтеръ и къ полудню жестоко усилившись, развѣло сильное волненіе на Теодосійскомъ рейдѣ. При видѣ бурной неблагоприятной погоды, жители Теодосіи уже не надѣялись, чтобы въ этотъ день осчастливилъ ихъ своимъ посѣщеніемъ Августѣйшій Юный Путешественникъ, какъ вдругъ, сверхъ общаго ожиданія, появился на водахъ Теодосійскихъ красивый пароходъ „Молодець“ и, подошедъ ближе къ берегу, бросилъ якорь въ виду города. Великій Князь, немедленно по произведеніи установленнаго карантиннаго опроса пароходу, въ 3 часа пополудни съѣхалъ на катеръ со своею свитою на пристань, гдѣ собрались при первой вѣсти о появленіи парохода, высшій начальства, граждане и толпы народа. Призываемый радостными кликами ура, Юный Царевичъ посѣтилъ въ Соборѣ, для принесенія теплыхъ молитвъ Господу, и потомъ отправившись обозрѣвать городъ, Его Императорское Высочество посѣтилъ Греческую церковь и городской музей, въ коемъ хранятся нѣкоторые памятники древняго Эллинскаго искусства и надписи съ гербами Генуэзскихъ Дожей, а отсюда зашелъ въ католическую церковь, обращенную въ прежнее время въ Христіанскій храмъ изъ Магометанской мечети; потомъ заходилъ въ Армянскую церковь и Татарскую мечеть, и напоследокъ отправился въ карантинъ. Тамъ Его Высочество со вниманіемъ обозрѣвалъ разныя части этого оплота противъ восточной заразы, заходилъ въ уцѣлѣвшіе среди карантинна старинные 300 лѣтніе не большіе Христіанскіе храмы, и разсматривалъ сохраненную тамъ на стѣнахъ древнюю живопись фреско иконъ; напоследокъ обошелъ крѣпостныя полуразрушенныя стѣны и башни замка, сооруженнаго для защиты Генуэзцами.

Въ сумерки Его Императорское Высочество возвратился на пароходъ, откуда глядѣлъ на освѣщенный огнями набережную и хребты горъ, ограждающій съ юга Теодосію, на коемъ горѣ зажжены были смоляныя бочки. Къ сожалѣнію, жестокой вѣтеръ и густая пѣль мѣшали иллюминаціи. Около полуночи Великій Князь оставилъ Теодосійскій рейдъ, и на пароходѣ „Молодець“ отплылъ далѣе въ Керчь, куда благополучно прибылъ 13-го Августа, въ 9-мъ часу утра, послѣ весьма бурнаго плаванія.

В а р ш а в а.

Ея Величество Государыня Императрица, въ блескѣ чрезъ городъ Маріямполь, по неизреченной любви Своей, Всемилоостивѣйше соизволила пожаловать тысячю рублей серебромъ, въ пользу немущихъ жителей Августовской Губерніи.

Одесса, 21 сѣрпня.

Газета Одесска удѣлила слѣдующее сообщеніе о выѣздѣ Его Цесарскій Высочести Великаго Князя Константина Николаевича изъ Одессы и побывке въ Теодосіи.

„Его Цесарска Высочестъ рачеъ отплыть дня 23 Липца, на фрегате военной *Flora*, для odbycia на морзу 21 днiowej кwarantаны (bez zmiany ubrania), и для звiedzienia zarazem południowych i wschodnich brzegów morza Czarnego. Aby zaś podczas żeglugi zachowano wszelkie przepisy kwarantanowe, wysłany został na fregatę *Flora* Dyrektor kwarantany Odesskiej Karuters, ze stosowną liczbą dozorców. Odplynawszy z Odessy, Jego Wysockość rачeъ звiedzic porty Tureckie: Synopski, Trebizondski i inne pomniejsze, na południowych brzegach morza Czarnego, a następnie warownie Rossyjskie na brzegach Abchazji. D. 8 Sierpnia, Wielki Xiążę rачeъ przejść, w Suchum-Kale, na przysłany poprzednio z Kerczu, wojenny parostatek *Molodiec*; termin kwarantanowy Jego Цесарскій Высочести ukńczył się w jednej z naszych warowni, na wschodnim brzegu, i Dostojny Podróżny przybył 12-go Sierpnia z Noworossijska do Teodozyi.

„Dnia 12 go t. m. rano wszczął się wiatr, i około południa tak dalece się nateżył, że wzburzył przystań Teodozyjską. Z powodu burzliwej niepogody, mieszkańcy Teodozyi nie spodziewali się, aby w ten dzień Dostojny Młody Podróżnik uszczęśliwił ich swemi odwiedzinami, gdy wtém, nad wszelkie spodziewanie, ukazał się na wodach Teodozyjskich piękny parostatek *Molodiec*, i podplynawszy ku brzegowi zarzucił przed miastem kotwicę. Wielki Xiążę, zaraz po oczyszczeniu kwarantanowym parostatku, o 3-jej po południu, przybył ze swym orszakiem w łodzi do lądu, gdzie na pierwszą wiadomość o zjawieniu się parostatku, zgromadzili się władze miejscowe, obywatele i tłumy ludu. Powitany radośnemi okrzykami *ura!* Młody Цесаревич pośpieszył do Soboru, dla złożenia dziękczynnych modłów, a następnie udawszy się na obejrzenie miasta, Jego Цесарска Высочестъ звiedzil: cerkiew Grecką i muzeum miejskie, w którym przechowywują się starożytne zabytki sztuki dawnych Greków i napisy z herbami Dożów Genueńskich; kościół Katolicki, niegdyś z meczetu Mahometaniskaго на swiętynię Chrześcijańską zamieniony; kościół Ormijański i meczet Tatarski; a nareszcie udał się do kwarantany. Tam Jego Цесарска Высочестъ z uwagą oglądał różne części tej warowni od zarazy wschodniej; wstępował do ocalonych wśród kwarantany dawnych 300-letnich swiętyn Chrześcijańskich, i przypatrywał się zachowanym w nich dawnym malowidłom *al fresco*; naostatek obszedł wpół-zrujnowane mury twierdzy i baszt zamku, zbudowanego niegdyś przez Genueńczyków.

„O zmroku, Jego Цесарска Высочестъ powrócił na parostatek, z którego przypatrywał się oświeconemu ogniem nadbrzeżu i pasmu gór, opasujących od południa Teodozyę, na którym palily się beczki smolne; ale wiatr gwałtowny i gęsta kurzawa przeszkadzały illuminaacyi. Około północy Wielki Xiążę opuścił przystań Teodozyjską, i na parostatku *Molodiec* odplynął dalej do Kerczu, gdzie przybył dnia 13-go Sierpnia, o godzinie 9 ej z rana, po nader burzliwej żegludze.

W a r s z a w a.

НАЈЛАНІЕШЗА ЦЕСАРЗОВА ЈЕЈ МОЩЬ ВЪ ПЕРЕЖЕЗДІЕ СВОЕМЪ ЗА ГРАНИЦЕ ПЕРЕЗЪ МІАСТО МАРІАМПОЛЬ, ВЪ НЕОГРАНИЧЕНОЈ СВОЈ ДОБРОЦИ, РАЧЫЛА НАЈМІЛОСТІВІЕ ДЛА УБОГИХЪ МІЕШКАНЦЕВЪ ГУБЕРНІИ АУГУСТОВСКОЈ ПОЗОСТАВІЕ ВЪ ДАРЪ РУБЛИ СРѢБРНЫХЪ ТЫСІАЦЪ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 13 Сентября.

Королева Викторія, до прибытія 8 числа въ Трепортъ, провела двѣ ночи на яхтѣ, т. е. 6-го числа блазъ Антверпена, и 7 въ пути къ берегамъ Франціи.

— Маршалъ Бюжо, предъ отъѣздомъ изъ Альжира, получилъ адрессъ съ 300 подписей, въ коемъ благодарятъ его за отличное управленіе, и изъявляютъ желаніе, чтобы онъ остался губернаторомъ. Адрессъ этотъ поднесенъ былъ маршалу председателемъ коммерческой палаты въ Альжирѣ. Генералъ Бюжо изъяснилъ ему въ подробности выгоды своей системы, и присовокупилъ, что онъ не увѣренъ въ возвращеніи своемъ въ Альжиръ.

— Въ *Journal des Débats* напечатано: „Празднованіе дня св. Лудовика (25-го Августа) во французской церкви въ Римѣ, имѣло, при настоящихъ обстоятельствахъ, особенное значеніе, въ коемъ какъ друзья, такъ и враги французскаго правительства не могли сомнѣваться. Со времени послѣднихъ переговоровъ съ Римомъ, носились разные слухи на счетъ послѣдовавшихъ распоряженій относительно положенія Іезуитовъ во Франціи. Папа, руководившійся, при семъ случаѣ, собственнымъ внушеніемъ своей совѣсти и внутреннимъ убѣжденіемъ, хотѣлъ, при совершеніи священнаго обряда изъяснить всемирно свои чувствованія, какими исполненъ онъ въ отношеніи къ французскому Королю. Въ 5 часовъ прибылъ Св. От. въ церковь св. Лудовика. Нашъ полномочный министръ Г. Росси, по древнѣйшему обыкновенію, отперъ двери папскаго экипажа, и изъяснилъ при семъ случаѣ Его Святѣйшему благодарности за честь, оказанную нашей народной церкви. Папа приостановился и сказалъ громкимъ голосомъ, такъ что толпившійся вокругъ него народъ могъ хорошо разслышать, что онъ съ большимъ удовольствіемъ совершаетъ этотъ обрядъ, и что весьма былъ бы радъ, если бы сіе изъясненіе его чувствованій дошло до свѣдѣній французскаго Короля. Папа, совершивъ молебствіе предъ олтаремъ св. Лудовика, отправился въ ризницу, опираясь на плечо французскаго посланника, и привѣтливо разговаривая съ нимъ. Торжество сіе, при которомъ такимъ явнымъ образомъ Св. От. изъяснилъ свою благосклонность и удовольствіе Франціи, произвело большое впечатлѣніе въ Римѣ; это считаютъ, утвержденіемъ и одобреніемъ сдѣланныхъ во Франціи распоряженій относительно Іезуитовъ. Сверхъ сего замѣтили, что еще никогда священная римская коллегія не находилась въ такомъ количествѣ при семъ, совершенно національномъ французскомъ праздникѣ. Однихъ кардиналовъ было осмнадцать. На другой день, 26-го Августа, Г. Росси отправился въ ватиканскій дворецъ, для принесенія благодарности Папѣ за посѣщеніе нашей церкви. Его Святѣйшество снова изъяснилъ свою благосклонность къ Королю и Королевской фамилиі.

— Мститый маршалъ Султъ, который, какъ самъ говорить, наскучилъ уже борьбою и затрудненіями, относящимися преимущественно къ альжирскимъ дѣламъ, и страдая, сверхъ сего, хроническимъ насморкомъ, изъясняетъ намѣреніе оставить кабинетъ; но такъ какъ въ его лѣта выйти изъ кабинета значитъ почти то же, что отказаться навсегда отъ управленія государственными дѣлами, то положилъ прежде посоветоваться объ этомъ съ своею фамиліею.

— Изъ Gréoulx пишутъ, что тамошній климатъ весьма благопріятенъ для супруги Дона Карлоса, которая, родившись въ Бразиліи, не могла переносить туманнаго климата въ Буржѣ. Донъ Карлосъ не получилъ еще паспорта въ Римъ, потому что англійское и испанское правительства тому сопротивляются. Говорятъ, что маркизъ Вилла-Франка имѣлъ отправиться въ Парижъ; чтобы удалить это дѣло, но кажется, что французское правительство дозволитъ только Донъ Карлосу избрать себѣ для жительства одинъ изъ городовъ южной Франціи.

14 Сентября.

Герцогъ и герцогиня Немурскіе возвратились 13-го числа въ Бордо, гдѣ пробудутъ до 20 числа. Принцъ Омальскій возвратился 10 числа въ лагерь при St. Médart, и немедленно началъ маневры. Королева Изабелла пожаловала принцу Омальскому орденъ Золотого Руна, а герцогинѣ Немурской и

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, 13 września.

Królowa Wiktorya, przed wyładowaniem 8-go w Treport, przepędziła dwie nocy na pokładzie swego jachtu, to jest: 6-go pod Antwerpiją, i 7-go w podróży do brzegów francuzkich.

— Marszałek Bugeaud, przed odjazdem z Algieru, otrzymał adres z podpisami 300 osób, w którym składają mu dzięki za wyborną administracyą, tudzież wynurzają życzenia, by mógł nadal pozostać Gubernatorem. Odbawcą adresu był Prezes Izby handlowej w Algierze. Marszałek, obszernie przełożył mu korzyści swego systemu, oraz nadmieniał, że niepewnym jest powrotu do Algieru.

— W *Journal des Débats* czytamy: „Uroczystość św. Ludwika, obchodzona d. 25 sierpnia w kościele Francuzów w Rzymie, miała przy teraźniejszych okolicznościach szczególniejszy charakter, względem znaczenia którego, ani przyjaciele ani nieprzyjaciele rządu francuzkiego myśleć nie mogli. Od ostatnich układów z Rzymem, objawiały się różne wieści o naturze i znaczeniu rozporządzeń, co do stanowiska Jezuitów we Francyi. Ojciec św., który przy tej okoliczności siedział tylko za swemi uczuciami sumienną rzetelności i wewnętrznego przekonania, chciał, przy dopełnieniu wzniosłego i pobożnego obrzędu, wynurzyć publicznie uczucia, jakie Go względem Króla Francuzów ożywiają. O godz. 5-ej Jego Świątobliwość przybył do kościoła św. Ludwika. Nasz pełnomocny Minister, P. Rossi, według najdawniejszego zwyczaju, wystąpił dla otworzenia drzwi ozek pojazdu papieżkiego, i oświadczył Jego Świątobliwości podziękowanie za zaszczyt jaki raczył wyrządzić naszej narodowej świątyni. Ojciec Święty zatrzymał się i rzekł potem donośnym głosem, tak, że tłumy cisnące się naokoło niego mogły dobrze słowa Jego dosłyszeć: że z największym zadowoleniem dopełnia tego pobożnego obowiązku, i sprawiłoby mu wielką radość, gdyby to wynurzenie jego uczucia doszło do wiadomości Króla Francuzów. Następnie Papież, po odprawieniu modlitwy przy ołtarzu św. Ludwika, udał się przez kościół do zakrystyi, wspierając się na ramieniu Posła francuzkiego i mówiąc z nim w sposób najuprzejmiejszy. Ta uroczystość, przy której Jego Świątobliwość w tak jawny sposób wynurzył swą przychylność i zadowolenie dla Francyi, sprawiła żywe wrażenie w Rzymie, i uważaną jest zarazem za świetne potwierdzenie i otwarte pochwalenie rozporządzeń, dotyczących Jezuitów we Francyi. Uważano także, że nigdy jeszcze święte Kolegium Rzymskie nie znajdowało się tak licznie na tej uroczystości francuzkiej. Osmnastu Kardynałów do obecnych. P. Rossi udał się nazajutrz (26 sierp.) do papieża Watykańskiego, dla podziękowania Papieżowi za odwiedzenie naszego kościoła. Jego Świątobliwość powtórzył mu wyrazy swych uczuć dla Króla i Królewskiej rodziny francuzkiej.

— Sędziwy Marszałek Soult, który, jak sam oświadcza, spryskrzył już sobie walki i trudności swego urzędu, szczególniej dotyczącej interesów Algierskich, przytęm cierpiąc chroniczny katar, objawia zamiar opuszczenia gabinetu; ale gdy, w jego wieku, wystąpienie, jest zręczeniem się na zawsze interesów publicznych, postanowił przeto pić wój zasięgnąć rady swój familii.

— Donoszą z Gréoulx, że klimat tamtejszy bardzo służy małżonce Don-Karlosa, która zrodzona w Brezylji nie mogła znieść mglistego nieba w Bourges. Don Karlos nie otrzymał jeszcze paszportu do Rzymu; rządy bowiem: angielski i hiszpański silnie się temu sprzeciwiają. Mar- grabia Villafranca miał się udać do Paryża, dla załatwienia tej sprawy; zdaje się jednak, że rząd francuzki pozwoli tylko Don Karlosowi wybrać sobie na mieszkanię jedno z miast w południowej Francyi.

Dnia 14 września.

Xiążę i Xiążna Nemours wrócili 18-go do Bordeaux, gdzie do 20 go zabawią. Xiążę Aumale wrócił już d. 10 do obozu pod St. Médart i zaraz rozpoczął manewry z oddziałem. Królowa Izabella ozdobiła Xiążę Aumale orderem złotego runa, a Xiążnę Nemours i Xiążniczkę Adelaide, wielką wstęgą orderu Maryi Ludwika.

принцесса Аделандт орденъ Маріа-Луизы большого креста.

— Король изъявилъ желаніе, чтобы Трепортъ, отстоящій отъ замка Э только въ разстояніи четырехъ ружейныхъ выстрѣловъ, возведенъ былъ на степенъ большой торговой гавани, и получилъ бы наименованіе *Philippe-Port*.

— Довъ Карлосъ, съ супругою, пріѣхали 9. с. м. въ Марсель.

— Адмиралъ Непиръ прібылъ въ Шербургъ, для осмотра тамошняго порта и корабельныхъ верфей.

15 Сентября.

Въ Тулузѣ, 12 с. м., ожидали маршаловъ Сульта и Бюжо, кои намѣревались посѣтить Сентъ-Медардскій лагерь. По сему случаю, въ парижскомъ Монитерѣ пишутъ, что послѣ совѣщанія въ Суальбергѣ, маршалы согласились на счетъ плана населенія Альжири.

— Когда въ Марсели спросили находившагося тамъ марокканскаго посланника о сраженіи при Исфѣ, въ коемъ онъ участвовалъ, командуя конницею; онъ отвѣчалъ, что сначала всѣ Мароккцы думали, что имъ легко будетъ побѣдить столь незначительный численъ отрядъ Французовъ; но когда увидѣли, что полчища эти, искусными эволюціями умножаются вдесятеро, Мароккцами овладѣлъ такой ужасъ, что они пустились на быстрыхъ коняхъ въ неизмѣримую пустыню искать спасенія. Посланникъ утѣрять, что государь его хотѣлъ бы захватить Абд-эль-Кадера, но онъ старательно отделяется отъ марокканскихъ владѣній и кочуетъ между племенами, которые только по наружности признають владычество Императора. Племена снѣ такъ искренно преданы Эмиру, что не дозволяли бы марокканскимъ войскамъ даже войти въ свои жилища. Наконецъ присовокупилъ посланникъ, — если бы такъ легко было поймать Абд-эль-Кадера, Французы давно бы уже это сдѣлали сами, когда Эмиръ скитался въ ихъ владѣніяхъ. Мароккскій князь, предъ отъѣздомъ въ Марсель былъ также въ Тулонѣ; въ Марсели же посѣщалъ высшихъ чиновниковъ, которые весьма привѣтливо его принимали. Съ нимъ ѣдутъ секретарь, поваръ и два черные невольника. Онъ близкій родственникъ Императора.

А н г л и я.

Лондонъ, 12 Сентября.

Королева и принцъ Альбертъ вышли вчера въ полдень на берегъ въ Ковесъ, на островѣ Вайтъ, и немедленно отправились въ Осборнгоузъ, къ дѣтямъ своимъ, остававшимся тамъ во время ихъ отсутствія. Королева намѣрена пребыть въ Осборнгоузѣ по 26 го с. м.

— Лордъ Винкельсо, исправляющій должности вице-намѣстника Ирландіи и мирнаго судьи нѣсколькихъ графствъ, просилъ отставки, по поводу мѣръ, принятыхъ правительствомъ противъ оранжистовъ. Лордъ канцлеръ отвѣчалъ ему на это слѣдующее: „Любезный милордъ, соображался съ желаніемъ твоимъ, и приказалъ изготавить для тебя просимое тобою увольненіе. Очень сожалѣю, что ты сдѣлалъ этотъ шагъ. Письмо твое я передалъ сэръ Роберту Пилу. Лендгорестъ.“

— Вчера прібылъ въ Сутгамптонъ Россійскій паровой фрегатъ *Калиганка*, съ вещами Государыни Императрицы Всероссійской, назначенными къ отправленію въ Средиземное море. Корабль сей имѣетъ силу въ 600 лошадей.

13 Сентября.

По возвращеніи Королевы изъ Германіи, журналы сообщаютъ различныя догадки о причинахъ путешествія Ея Величества и о политическихъ подслѣдствіяхъ оного. Въ *Times*, орудіи министра иностранныхъ дѣлъ, описывая искренній приемъ Королевы, присовокупляютъ въ заключеніе, что министръ иностранныхъ дѣлъ, и оберъ-гофъ-маршалъ, занимались только празднествами, данными въ честь ихъ Королевы, а равно знакомствомъ съ иностранными министрами и представленіями ихъ Государямъ.

— Королева, послѣ предварительнаго вознагражденія, упразднила должность гофмейстерины Виндсорскаго дворца, и тѣмъ отмѣнила подать, платимую этой дамѣ особами, посѣщающими дворецъ.

— Król ma sobie życzyć, aby Treport, tylko o cztery strzały karabinowe od zamku Eu odległy, podnieść na stopę wielkiego portu handlowego i nazwać go *Philippe-Port* (Port-Filipa).

— Don Karlos i jego małżonka przybyli 9-go b. m. do Marsylii.

— Admirał Napier przybył do Cherbourga, dla zwiedzenia tamecznego portu i zakładów marynarki.

Dnia 15 września.

W Tuluzie spodziewano się, 12-go b. m., Marszałków: Soult i Bugeaud, którzy mieli zwiedzić obóz, rozłożony pod St. Médard. Z tego powodu *Monitor Paryżki* czyni uwagę, że obaj Marszałkowie, po mianej rozmowie 9-go b. m. w Soultberg, porozumieli się zupełnie w przedmiocie projektu Xięcia Isly, co do kolonizacyi w Algieryi.

— Kiedy bawiącego w Marsylii Posła Marokkańskiego pytano o bitwę pod Isly, w której sam jako dowódzca jazdy miał udział, odrzekł na to, że i on i wszyscy Marokkanie z początku mieli nadzieję, że tak małe wojska francuskie z łatwością pokonają; atoli gdy ujrzeli, że zastępy te, przez umiejętne rozwijanie się, pomnażają się dziesięćkrotnie, taki postrach wszystkich ogarnął, że postanowili na rącznych koniach szukać schronienia w nieprzebytej pustyni. Dodał także, że jego władzca, pragnie najusilniej pojmać Abd-el-Kadera, ale ten unika starannie ziemi Marokkańskiej i obozuje tylko pomiędzy plemionami, uznającemi powierzoną im władzę Cesarza. Plemiona te, tak mocno przywiązane są do Emira, że żołnierzom Marokkańskim nie dozwoliliby nawet wstępu do swoich siedzib. Nareszcie rzekł dalej, gdyby tak było łatwo pojmać Abd-el-Kadera, uczyniliby to już dawno Francuzi, kiedy Emir błąkał się w ich posiadłościach. — Xiążę Marokkański, przed przybyciem do Marsylii, był także w Tulonie, tu zaś odwiedził wyższych urzędników, od których był najuprzejmiej przyjęty. Orszak jego składa się z sekretarza, kucharza, i dwóch czarnych niewolników. Jest on bliskim krewnym Cesarza.

А н г л и я.

Лондонъ, 12 września.

Królowa i Xiążę Albert wylądowali wczoraj w południe w Cowes, na wyspie Wight, skąd natychmiast udali się do Osbornehouse, dla powitania swych dzieci, które bawiły ciągle w tém miejscu, przez czas podróży dostojnych rodziców. Młodzi Xiążęta cieszą się najlepszym zdrowiem. Królowa zamierza pozostać w Osbornehouse do 26 go b. m.

— Lord Winchelsea, z powodu środków przez rząd przeciw Orazystom przedsięwziętych, złożył urząd Wice-Naměstnika Irlandyi i sędziego pokoju kilku hrabstw. Lord Kanclerz odpisał mu na to te kilka wyrazów: „Kochany Milordzie! stosownie do twoich życzeń, kazałem wygotować żądane przez ciebie uwolnienie. Żałuję mocno, że taki krok uczyniłeś. Twój list oddałem Sir Robertowi Peel. Lyndhurst.“

— Do Southampton przybyła wczoraj Rossyjska parowa fregata *Komczatka*, z rzeczami N. Cesarzowej Rossyjskiej, przeznaczonemi na morze Śródziemne. Okręt ten ma maszynę o sile 600 koni.

Dnia 13 września.

Za powrótém Królowej z Niemiec, dzienniki tworzą rozmaite domniemanie o powodzie jej podróży i politycznych następstwach. *Times*, organ Ministra spraw zagranicznych, opisując serdeczne przyjęcie Królowej dodaje przy końcu, że ani Minister spraw zagranicznych, ani wielki Marszałek dworu, nie zajmowali się niczem więcej, jak zabawami i uroczystościami, dawanymi ich Monarchini, tudzież zabieraniem znajomości z Monarchami i ich Ministrami.

— Królowa, za poprzedniem wynagrodzeniem, zniósła urząd Hof-mistrzyni zamku Windsorzkiego, i tym sposobem uchyliła podatek, który jej osoby zamek zwiedzające składać były obowiązane.

— Сегодня по полудни будетъ происходить засѣданіе тайнаго совѣта въ Осборнгоузъ, на островѣ Вайтъ. Въ Виндзорскомъ журналѣ замѣчаютъ, что въ царствованіе Георга IV нарекали на то, что засѣданія тайнаго совѣта происходили въ Брейтонѣ, отстоявъ мѣ боѣе, нежели на 50 миль отъ Лондона, тогда какъ уставомъ предписано, чтобы засѣданія совѣта происходили не далѣе 50 миль отъ столицы. Георгъ IV, чтобы отклонить сіе, приказалъ устроить ближайшую дорогу въ Брейтонъ; по сему предстоитъ вопросъ, чѣмъ оправдается сэръ Робертъ Пилъ, что засѣданія тайнаго совѣта происходятъ въ Осборнгоузѣ, отстоящемъ слишкомъ на 80 миль отъ Лондона.

Г Е Р М А Н І Я . С а к с о н і я .

14-го с. м. происходило торжественное открытіе засѣданій саксонскихъ штатовъ. Король открылъ засѣданіе тропною рѣчью, въ коей изложилъ, что находится въ дружественныхъ сношеніяхъ со всеми державами, что заключилъ новые коммерческіе трактаты съ Бельгіею, Сардиніею и Португаліею, что на основаніи договора съ Австріею уступлена Саксоніи земля, Ширгисвальде, лежащая въ предѣлахъ саксонскаго королевства, и что Баварія также отказалась отъ протектората надъ нѣкоторыми землями; что наконецъ, сбереженіе казенныхъ доходовъ подаетъ возможность уменьшить поземельные и личные налоги, о чемъ предложены будутъ штатамъ надлежащіе проекты. Засимъ, государственный министр Кенеритцъ прочиталъ программу предстоящихъ занятій генеральныхъ штатовъ; послѣ чего, при дворѣ было собраніе и обѣдъ, на которомъ находились президенты общихъ палатъ.

Б а в а р і я .

Въ Нюрембергѣ начинаютъ съѣзжаться послѣдители къ предстоящему 13 собранію германскихъ естествоиспытателей. Первое засѣданіе назначено 17-го с. м.

Б Е Л Ъ Г І Я . Брюссель, 12 Сентября.

Въ *Journal des Vigues* пишутъ, что Г. Вандевейеръ представилъ проектъ на засѣданіи совѣта министровъ, чтобы правительство, съ разрѣшенія палаты, приняло въ свое распоряженіе всѣ купеческія суда, съ тѣмъ, чтобы привезти въ Бельгію, на счетъ казны, картофеля, ржи и пшеницы, однако, въ такомъ только случаѣ, если, по изслѣдованію установленной для сего комиссіи, окажется, что Бельгія не въ состояніи удовлетворить своихъ потребностей собственными средствами.

— На дняхъ выйдутъ изъ Остенде въ Шотландію два корабля, для привоза оттуда картофеля.

— Примѣръ Фландрскихъ помѣщиковъ, отказавшихся въ пользу арендаторовъ отъ полученія слѣдующихъ въ нынѣшнемъ году арендныхъ денегъ съ земель, засѣянныхъ картофелемъ, нашелъ подражателей въ окрестностяхъ Намюра и Термонде.

— Въ журналахъ: *Journal de Liège* и *Independance* объявляютъ, что впредь не будутъ помѣщать никакихъ извѣстій о самоубійствахъ, такъ какъ по опыту извѣстно, что преступленія сего рода часто случаются по страсти къ подражанію.

И С П А Н І Я . Мадридъ, 4 Сентября

Сегодня, въ 8 мѣ часовъ вечера, прибылъ сюда курьеръ, а чрезъ четверть часа пріѣхали двѣ кареты, изъ которыхъ въ одной находились Г. Тьеръ и гр. Валевакій, а въ другой Г. Леру. Они остановились въ парижской гостинницѣ, гдѣ для нихъ было приготовлено помѣщеніе, по распоряженію французскаго посольства. Г. Тьеръ, осмотрѣвъ достопамятныя мѣста, прибавить вѣроятно къ своей исторіи много блестящихъ и живописныхъ картинъ. Г. Леру будетъ сообщать французскимъ журналамъ отчеты о семъ путешествіи.

— Dziś po południu odbywać się będzie tajna rada w Osbornehouse, na wyspie Wight. *Gazeta Windsorzka* mówiąc o tém, przytacza uwagę, że za panowania Jerzego IV-go narzekano na to, iż tajna rada odbywała się w Brighton, miejscu przeszło 50 mil od Londynu odległym, kiedy tymczasem ustawa wyrażaie warunek, że tylko może mieć miejsce w odległości nie więcej, jak 50 mil od stolicy Jerzy IV, chcąc temu zaradzić, kazał zrobić bliżej za drogę do Brighton. Zachodzi teraz pytanie, jak się Sir Robert Peel wytłumaczy, że tajną radę zwołuje do Osbornehouse, przeszło o 80 mil od Londynu oddalonego.

N I E M C Y . Z S a x o n i i .

Dnia 14-go września otwarte zostało posiedzenie Stanów Saskich, ze zwykłemi przy tej uroczystości obrzędami. Król zagał posiedzenie mową od tronu, w której deniósł Stanom, że zostaje w przyjaźnych stosunkach ze wszystkimi postronnemi narodami; że zawarł nowe traktaty handlowe z Belgiją i Portugalią; że za wspólnem porozumieniem się z Austryą, otrzymał na mocy układów od tegoż mocarstwa krainę Schirgiswalde, w granicach Królestwa Saskiego leżącą, tudzież zrzczenie się Bawaryi praw patronatu, których w kilku miejscach używał; nakoniec, że zaprowadzona oszczędność w skarbie, dozwala mu zmniejszyć podatki gruntowe i osobiste, i że w tym przedmiocie Stanom projekta do prawa przelozono będą. Po mowie od tronu, Minister stanu Koeneritz, odczytał krótki rys przyszłych prac sejmowych, poczem były pokoje u dworu, a następnie obiad, na którym znajdowali się Prezesowie Izby obu.

Z B a w a r y i .

Norymberga zaczyna już napelniać się gośćmi, przybywającymi na 13-te zgromadzenie naturalistów Niemieckich. Piórwszy protokół posiedzeń miał być ogłoszony 17-go b. m.

B E L G I A . Bruxella, 12 września.

Journal de Bruges donosi, że P. Vandeweyer przedstawił projekt na radzie Ministrów, aby rząd, za upoważnieniem Izby, zabrał na trzy miesiące wszystkie statki handlowe, w celu przywiezienia kosztem skarbowym kartofli, żyta i pszenicy do Belgii. Sprowadzenie tych artykułów żywności, wtedy dopiero nastąpić może, gdy kommissya śledcza przekona się, że Belgia własnymi środkami wyżywić się nie zdoła.

— W tych dniach wypłyną z Ostendy do Szkocyi dwa okręty, dla sprowadzenia stamtąd kartofli.

— Przykład właścicieli gruntowych we Flandryi, którzy dzierżawcom swoim darowali w tym roku czynsze, należne z gruntów uprawionych pod kartofle, znalazł naśladowców w Namur i Termonde.

— Dzienniki: *Journal de Liège* i *Independance* oświadczają, że nigdy nie umieszczą doniesień o samobójstwach; nauczyło bowiem doświadczenie, że zbrodnia ta ponawia się często przez duch naśladownictwa.

H I S Z P A N I A . Madryst, 4 września.

Dziś w wieczór, o 8 ej godzinie, przybył goniec, a w kwadrans potém dwie karety. W jednej z nich znajdował się P. Thiers i Hrabia Walewski, w drugiej P. Leroux. Wysiedli w hotelu Paryskim, który przygotowano dla nich z polecenia poselstwa francuzkiego. P. Thiers, po obejrzeniu miejsc znakomitszych, doda zapewne do swjej historyi wiele obrazów żywych i świetnych. P. Leroux ma udzielać dziennikom francuzkim opisania swojej podróży.

— Въ Парижѣ, 7-го Сентября, получены подробныя допесенія о приѣздѣ французскихъ принцевъ въ Испанію. 3-го числа, въ 1-мъ часу по полудни, прибыли они въ Бегобію, послѣдній пограничный пунктъ во Франціи. Пограничная черта въ этомъ мѣстѣ находится посрединѣ моста, устроеннаго на рѣкѣ Бидасъ; здѣсь принцы встрѣчены были герцогомъ Санъ-Карлосомъ, Г. Арана, генераломъ Заркоделъ Валле и прочими знатными военными чинами и депутатами. Послѣ представленій на мосту чиновниковъ, обойдя ряды испанскихъ войскъ принцы со своими свитами отправились въ экипажахъ въ городъ Ирунь. Отдохнувъ въ этомъ городѣ, весь поѣздъ двинулся чрезъ Ойарзунь, Астигарагу, Гернани и Андоень, въ Толосу, столичный городъ Гипуской провинціи, гдѣ также приготовлена была для принцевъ блистательная встрѣча.

— Въ письмахъ изъ Пампелуны отъ 4-го Сентября уведомляютъ о прибытіи привцевъ Немурскаго и Смальяскаго въ сей городъ. Ихъ Высочества встрѣчены были испанскою королевскою фамиліею и собравшимся народомъ, съ большимъ радушіемъ. Привцы остановились въ домѣ графа Эсцелета, гдѣ тотчасъ постигли ихъ обѣ Королевы, инфантина, герцогъ Ривазаресъ, предѣлитель совѣта министровъ и министръ иностранныхъ дѣлъ.

— Из Барселоны сообщают, что новый каталонский генерал-капитан, генерал Бретон, предпринимает там строгий мѣры предосторожности противъ могущихъ произойти безпорядковъ; однако же общае спокойствіе не было нарушено.

— Изъ Кубы получено здѣсь извѣстіе, что бывшій президентъ мексиканской республики, генералъ Сан-тана, изъявляетъ готовность принять одного изъ принцевъ фамиліи испанскихъ бурбонновъ — монархомъ этой страны.

6 Сентября.

Предыдущей ночи вспыхнуло здѣсь снова революціонное покушеніе, которое подавлено было въ самомъ зародышѣ. Заговорщики пытались овладѣть казармами Паварскаго полка и дворцомъ Буэнь-Рейро, а также квартироу генерала Кордовы. Въ 10 часовъ по полудни, многочисленная толпа вооруженной черни напала на сказанныя казармы, но опрокинута была приготовленными для сего войскапалою съ стороны заговорщиковъ убито 4 человека и 20 ч. шло въ руки войска, которое съ своей стороны лишилось 2 офицеровъ убитыми и десяти чел. ранеными. Вслѣдствіе происшедшей на улицахъ борьбы солдатъ съ заговорщиками, жизнь даже мирныхъ гражданъ была въ опасности. За симъ войска заняли посты на главнѣйшихъ улицахъ и общественныхъ площа-ныхъ. Такъ какъ бывшія въ дѣйствиі войска состояли почти изъ однихъ рекрутъ, то и не удивительно, что часто, безъ предварительнаго предостереженія, стрѣляли, при ночной темнотѣ, по проходящимъ. Число жертвоу убитыхъ и раненыхъ гражданъ, еще неизвѣстно, но, по видимому, должно быть значительно. Даже полковой хирургъ, сѣвшій на свое мѣсто, убитъ былъ патрулемъ. У генерала Конча убили ло-хотца въ его экипажѣ, когда онъ возвращался изъ театра на квартиру. Вообще сегодня жалуются на то, что усердіе солдатъ было слишкомъ велико, а приказавшая ими, слишкомъ неискусна. — Мини-сѣвъ не оставляли собранія цѣлую ночь. При раз-нѣи войска очистили улицы. Военный судъ за-нѣи въ рукахъ, которыхъ сегодня имѣютъ быть раз-судъ.

Вечеромъ. Вчеражне движеніе управляемо было важными военными лицами. Въ головѣ сто полковникъ Милансъ и другіе генерала Прима, бовиндую Прима). Донъ дель Боца. (Сестра его была люсио и полугодъ, какъ Парвазъ простилъ его и бригадиръ Турова, какъ соучастника. Офицеръ этотъ служилъ въ рдлахъ Донъ Карлоса, участвовалъ въ бергарской конвенціи и былъ усерднѣйшимъ приверженцемъ Эспартеро до самаго бѣгства его. Не сморачивая командиромъ одного изъ лучшихъ полковъ арміи. Лица управлвшія этимъ заговоромъ, и живущія въ Лондонѣ и Парижѣ, употребили для этой цѣли значительныя суммы. Солдаты, расположенные въ окрестныхъ деревняхъ, имѣють слишкомъ много денегъ, а вчера хотѣли ихъ отчасти обезоружить.

— W Paryżu otrzymano 8 go bliższe szczegóły o przybyciu Xiążąt francuzkich na ziemię hiszpańską. Przybyli oni 3 go września o 1-ój w południa do Behobia, ostatniego punktu nadgranicznego we Francyi. Granica w tym miejscu, znajduje się na środku mostu na rzece Bidaspa, i tamto Xiążęta przyjęci zostali przez Xięcia San-Carlos, P. Arana, Jenerała Zurco del Valle, oraz innych znakomitych wojskowych i deputowanych prowincyi. Po przedstawieniu wielu na moście oczekujących urzędników, Xiążęta, wraz z orszakami, przeszedłszy między linijami wojska hiszpańskiego, wsiadli do powozów i udali się do Irun. Posilwszy się nieco w tém mieście, cały orszak ruszył przez Oyarzun, Astigarraga, Hernani i Andoain do Tolozy, stolicy prowincyi Guipozkoi, gdzie również przygotowano dla Xiążąt wspaniałe przyjęcie.

— Listy nadeszły tu z Pampeluny, donosząc, że 4-go września przybyli tam: Xiążę Nemours z małżonką i Xiążę Aumale. Przyjęcie, jakie dojniści goście otrzymali od królewskiej hiszpańskiej rodziny i od zgromadzonego ludu, nie nie pozostawia do życzenia. Xiążęta wysiedli w pałacu Hrabiego Espeleta, gdzie zaraz przyjmowali odwiedziny królowych, Infanki, Xięcia Rianzares, Prezesa Rady i Ministra spraw zagranicznych.

— Z Barcelony donoszą, że nowy Jenerałny Kapitan Katalonii, Jenerał Bretón, przedsięwzię tam surowe środki ostrożności przeciw mogącym nastąpić niespokojnościom; dotychczas wszakże porządek publiczny nie został wcale naruszony.

— Z Kuby nadeszła tu wiadomość, że były Prezydent Rzeczypospolitej meksykańskiej, Generał Santana, oświadczył gotowość jednego z Xiążąt rodziny Burbonów hiszpańskich wynieść na Monarchę tego kraju.

Dnia 6 września.

Przeszedł nocy wybuch tu znown zamach rewolucyjny, ale w samym zarodzie przytłumiony został. Spiskowi opanować chcieli koszarę pułku Nawarskiego i pałac Buen Retiro, oraz mieszkanie Jenerała Cordowy. O godz. 10 wieczorem, liczny tłum uzbrojonych ludzi ruszył ku wspomnianym koszarom, ale odparty został przez przygotowane do tego wojsko; ze strony spiskowych 4 ch ludzi poległo, a 20 i kilku dostało się w ręce wojska; to zaś utraciło 2 ch oficerów, a kilkunastu żołnierzy jest ranionych. W skutek bitwy żołnierzy ze spiskowcami na ulicach, życie nawet spokojnych obywateli było zagrożone. Następnie wojsko zajęło stanowisko na główniejszych ulicach i placach publicznych. Ponieważ wojsko składa się prawie z samych tylko rekrutów, nie więc dziwnego, że często bez poprzedniego ostrzeżenia dawała ognia, śród ciemnej nocy, do przechodzących. Liczba niewinnie zabitych i ranionych obywateli nie jest jeszcze wiadoma, ale zdaje się być znaczną. Polkowy nawet chirurg, śpiesząc na swoje miejsce, został przez patrol zastrzelony. Jenerałowi Concha ubito konia przed pojazdem jego, gdy wracał z teatru do domu. W ogólności skarżą się dziś, że gorliwość żołnierzy zbyt była wielka, a ręka, która niemi kierowała, zbyt nieczarna.— Ministrowie byli przez całą noc zgromadzeni. Ze świtem dnia ściągnięto wojska z ulicy. Sąd wojenny zajęty jest badaniem osób ujętych z bronią w rękę, które mają być dziś rozstrzelane.

Wieczorem. Wczorajsze poruszenie kierowane było przez znakomite osoby wojskowe. Na czele stał dawny Adjutant i przyjaciel Jenerała Prim, Półkownik Milans del Bocha. (Jego siostra jest kochanką Prima). Dotychczas jeszcze go nie ujęto. Nie ma pół roku jak go Narvaez ułaskawił i na nowo w armii umieścił. Prócz tego uwieczono także Brygadiera Turon, jako współwinnego. Ten oficer służył pod D. Karlosem, przystąpił do konwencyi w Bergara zawartej, i był największym stronnikiem Esparterego, aż do jego upadku. Narvaez nie zrażony tém, posunął go na Brygadiera i dowódcę jednego z najlepszych pułków armii. Naczelnicy tego spisku, przebywający w Londynie i Paryżu, znaczne na ten cel wydali summy. Żołnierze w okolicznych wsiach zapatrzeni są do zbytku w pieniądze, i wczoraj mieli być po części rozbrojeni.

7 Сентября.

Спокойствие совершенно восстановлено. Для предосторожности ходить еще по городу патрули. По допросам, оказались виновными несколько значительных лиц. Доныне все это дело покрыто глубокою тайною. Кажется, двое из арестованных уже разстреляны. Число арестованных простирается до 40 человек.

— Г. Тьер живёт здесь весьма скромно. Через несколько дней намерен он отправиться в Кадикс, а оттуда отплыть в Лиссабон. Посещая вчера дворец Ретира, он спросил, — в самом ли деле называют здесь революцією происшествие, случившееся в прошедшую ночь?

Т у р ц и я.

Константинополь, 3 Сентября.

Герцог Монтпансьерский отправился из Константинополя 31 числа м. м. в Гемлек, а оттуда пойдя сухим путем в Брусу, потом морем в Дарданеллы, Трою и Смирну, а на обратном пути во Францию, выйдет на берег в Афинах, куда его пригласил Г. Пискатори, посланник при греческом дворе.

— Шекет-Бей, назначенный посланником при прусском дворе, отправился 31 Августа чрез Вьну, к месту своего назначения.

— Испанский министр резидент, кавалер Кордова, получил на днях подарки для испанского двора, состоящие из диадмы для Королевы, ценою в 500,000 пиастров, и — 7-ми орденских знаков алмазами украшенных.

— 26-го Августа произошел пожар в Орта-Кой, на европейском берегу Босфора, продолжавшийся 6 часов и причинивший значительные убытки и опустошения.

— Довольно большое озеро в окрестностях селения Ауретисарь, в восьми милях от Салоники, превратилось в соляной осадок, заключающий несколько миллионов окъ лучшей соли.

Съѣд. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 15-го Августа.

Изъ Вера-Круза сообщают 22-го Июля, что там получили известие изъ Мексики о последовавшем уже объявлении войны Соединенным Штатамъ, и что американскіе суда поспѣшно старались отплыть оттуда, чтобы избѣжать наложенія на нихъ амбарго или запрещенія. Съ другой стороны журналъ *New-Orleans Courier*, заключаетъ известіе изъ Мексики отъ 22-го Июля, по коему мексиканскій сенатъ только что собрался для совѣщаній по вопросу о мирѣ или войнѣ. Не подлежитъ однако же никакому сомнѣнію, что дружественныя сношенія между сими странами уже прекратились. Мексиканскій консулъ въ Нью Орлеанѣ получилъ предписаніе своего правительства — закрыть свою контору и объявить всемъ Мексиканцамъ, что дружественныя сношенія между этими странами прекращены.

Вашингтонъ, 1 Августа.

Правительство Соединенныхъ Штатовъ, по видимому, вѣрить объявленію войны со стороны Мексиканцевъ. Два военные парохода *Mississippi* и *Princeton* получили предписаніе присоединиться къ нашему флоту въ мексиканскомъ заливѣ. Можно сказать безъ преувеличенія, что одинъ паровой фрегатъ *Princeton* сильнѣе всего мексиканскаго флота. Наша эскадра, вооруженная на случай войны противъ Мексики, заключаетъ 200 орудій, изъ коихъ самое меньшее 24 фунтовое; а весь мексиканскій флотъ, находящійся сверхъ того въ весьма жалкомъ положеніи, состоитъ изъ 2 пароходовъ, 3 бриговъ, 3 шкувъ и 5 канонерскихъ лодокъ, и на всѣхъ ихъ имѣется: 68 ми-фунтовыхъ 3 пушки, 22-хъ-фунт. 4-ре, 24 хъ-фунт. 5-ть, 18-ти-фунт. 20-ть, 12-ти-фунт. 13-ть пушекъ и одна мортира, — всего 46 пушекъ.

Дня 7 września.

Спокойноść została zupełnie przywrócona. Dla ostrożności przebiega jeszcze kilka patroli po mieście. Kilka znakomych osób skompromitowanych zostało w badaniach przedsięwziętych z uwięzionymi. Dotychczas panuje w tej całej sprawie zupełna tajemnica. Dwie osoby już podobno na śmierć skazane zostały. Liczba uwięzionych wynosi 30 do 40.

— Pan Thiers żyje tu bardzo skromnie i w odosobnieniu. Za kilka dni ma wyjechać do Kadyksu, a stamtąd odpłynąć do Lizbony. Zwiedzając wczoraj pałac Retiro, zapytał, czy wypadek zaszły poprzedniej nocy, nazywają tu rzeczywiście rewolucją?

Т у р ц я.

Konstantynopol 3 września.

Xiążę Montpensier odpłynął ze Stambułu 31 z m., udając się do Gmlek; stamtąd pojedzie ładem do Brüssy, zwiedzi morzem Dardanelle, Troję i Sмирnę, a wracając do Francji, wysiadzie w Atenach, gdzie od P. Piskatorji Posła przy dworze Greckim, zaproszony został.

— Szewket-Bej, mianowany Posłem przy dworze Pruskim, udał się 31 go sierpnia przez Wiedeń na miejsce swego urzędowania.

— Hiszpański Minister Rezydent, Kawaler Cordoba, otrzymał w tych dniach pokaźne dla dworu hiszpańskiego, składające się z diademu dla Królowej, wartości 500,000 piastrow i z 7 dekoracji orderowych w brylantach.

— Dnia 26-go sierpnia wybuchł pożar w Oрта-Кой, nad europejskim brzegiem Bosforu; trwał przez 6 godzin i wielkie zrzucił szkody i spustoszenia.

— Jezioro dosyć znaczne, w bliskości wsi Aurethisar, odległej od Saloniki o mil ośm, zamieniło się w pokład solny, zawierający kilka milionów ok soli w najlepszym gatunku.

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

Nowy-York, 15 sierpnia.

Z Vera-Cruz donoszą pod d. 22-m lipca, że właśnie nadeszła tam wiadomość z Meksyku, o nastąpieniu już wypowiedzenia wojny Stanom-Zjednoczonym, i że okręty amerykańskie przygotowywały się już do prędkiego ztamtąd odplynięcia, aby na nie embargo nie zostało włożone. Z drugiej strony, dz. *New Orleans Courier* zawiera wiadomości z Meksyku z tegoż d. 22 lipca, według których, Senat Meksykański dopiero się zgromadził, w celu naradzenia się nad kwestją o pokoju lub wojnie. To przecież jest już pewnem, że przyjacielskie stosunki pomiędzy temi dwoma krajami ustały. Konsul meksykański w New Orleans, otrzymał rozkaz od rządu swego, aby biuro swe zamknął i zawiadomił wszystkich Meksykanów, że stosunki przyjacielskie ze Stanami-Zjednoczonymi są zerwane.

Washington, 1 września.

Zdaje się, że rząd Stanów Zjednoczonych szczerze wierzy w wypowiedzenie wojny przez Meksykanów. Dwa wojenne parostatki *Mississippi* i *Princeton*, otrzymały rozkaz połączenia się z flotą naszą na odnodze meksykańskiej; a bez przesady powiedzieć można, że sama jedna parowa fregata *Princeton*, jest mocniejszą od całej floty meksykańskiej. Ciła flotyła nasza, uzbrojona na wypadek wojny przeciw Meksykowi, ma 200 dział, z których najmniejsze 24-funtowe. Cała zaś marynarka meksykańska, która prócz tego w bardzo smutnym znajduje się stanie, składa się z 2 okrętów parowych, 3 brygów, 3 szonerów i 5 statków kanonierskich, które wszystkie mają na pokładach swoich 3 działa 68-funtowe, 4 dz. 32-funtowe, 5 dz. 24-funtowych, 20 dz. 18-funtowych, 12 dz. 12-funtowych, i 1 moździerż; razem 46 dział.